

Ana Ivančan, prof.defektolog
Supilova 29, Križevci
Mob: 091 365 8088;
E-mail: anaivančan@gmail.com
Križevci, 18.svibnja 2016.

Nalaz i mišljenje o Programu

«Zajedno u zajednici» - poticanje neovisnog življenja, socijalnog uključivanja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena osoba s invaliditetom ”

Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida

Program «Zajedno u zajednici» - Poticanje neovisnog življenja, socijalnog uključivanja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena osoba s invaliditetom Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida (u daljnjem tekstu: Program) je trogodišnji program koji je praćen i evaluiran tijekom druge godine provedbe.

Način provedbe evaluacije:

- Uvid u opisni dio Programa
- Individualni razgovor sa stručnjacima koji su provodili program
- Analiza usmenih i pismenih odgovora korisnika
- Analiza dostavljene dokumentacije i izvješća o provedbi Programa

Program se u prvoj godini provodio od 01.12.2015. do 31.5.2016. godine, a osoba odgovorna za provođenje je voditeljica Programa **Jozefina Kranjčec**.

U pismenom osvrtu navedeni su ciljevi i svrha Programa, način izvođenja Programa, rezultati provođenja i preporuka za daljnje provođenje.

Cilj i svrha programa:

Cilj i svrha Programa je: doprinijeti sprečavanju institucionalizacije i poboljšati kvalitetu života osoba s invaliditetom i poboljšati kvalitetu života njihovih obitelji.

Specifični ciljevi:

- Osigurati izvaninstitucionalni oblik skrbi putem Ljetnog kampa
- Osigurati pravo roditeljima/skrbnicima za osobe s invaliditetom na korištenje odmora.
- Poticati kod osoba s invaliditetom starijih od 21 godine neovisno življenje, socijalno uključivanje i razvijanje samopouzdanje.
- Educirati voditelje lokalnih udruga osoba s invaliditetom o doprinosu i mogućnostima lokalnih udruga u razvoju mreže izvaninstitucionalnih usluga za osobe s invaliditetom u cilju ostanka u životu zajednice i sprječavanja njihove institucionalizacije.

Način provođenja Programa:

Vrste usluga i aktivnosti koje su planirane:

1. Radionice za roditelje, skrbnike ili članove obitelji osoba s invaliditetom
2. Ljetni kamp za četiri grupe osoba s invaliditetom
3. Simpozij za voditelje udruga osoba s invaliditetom

Ciljane skupine korisnika su: roditelji/skrbnici osoba s invaliditetom, zatim članovi lokalnih udruga, osobe s invaliditetom od 21 godina nadalje i na kraju voditelji lokalnih udruga osoba s invaliditetom, članica HSUTI-a. Uslugu smještaja u Ljetnom kampu za OSI koristilo je 29 osoba, od toga 21 muškarac i 8 žena u dobi od 13 – 64 godine, članovi lokalnih udruga iz Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Međimurske, Virovitičko-podravske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Bjelovarsko-bilogorske, i Vukovarsko-srijemske županije.

U nalazu i mišljenju procjenjuju se:

1. Motivacija osoba odgovornih za provođenje Programa i motivacija korisnika za sudjelovanje u Programu te jake strane Programa.
2. Sadržaj Programa i u kakvoj je vezi s uspješnošću i zadovoljenjem potreba korisnika te ima li nedostataka i slabosti.
3. Proces izvođenja Programa i koliko su sadržaji bili prilagođeni korisnicima odnosno koje su razvojne mogućnosti Programa.
4. Koja je krajnja korist ovako dizajniranog Programa i gdje su prepreke ili prilike za poboljšanje.

Rezultati provođenja Programa:

Ad.1/

Program „Zajedno u zajednici“- poticanje neovisnog življenja, socijalnog uključivanja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena osoba s invaliditetom, koji je dizajnirao i provodi Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida započeo je s realizacijom još u srpnju 2011. godine. Od tada pa do danas uspješno se realiziraju raznovrsne aktivnosti Ljetnog kampa za osobe s invaliditetom u duhu njihove što uspješnije socijalizacije i što kvalitetnijeg provođenja slobodnog vremena.

Poznato je da je Program ljetnog kampa dizajniran u skladu s potrebama i motivacijom osoba s invaliditetom. To se može vidjeti iz evaluacijskih upitnika i iz razgovora s korisnicima usluge. Oni iskazuju visoki stupanj zadovoljstva ovako osmišljenim Programom jer imaju iskustvo zadovoljenja svojih potreba za pripadanjem, slobodom i zabavom u visokom stupnju.

Uvidom u aktivnosti primjećuje se da su predloženi sadržaji bili raznoliki i atraktivni te su u većoj mjeri odgovarali potrebama korisnika.

Kao što je već bilo navedeno, jake strane programa su što vodi računa o roditeljima/skrbnicima osoba s invaliditetom te ih informira o pravima, novitetima i događanjima unutar udruge.

Inovativnost Programa sastoji se od cjelovitog pristupa zadovoljenju potreba korisnika. Kroz razumijevanje da su neki korisnici prvi puta u životu otišli na godišnji odmor i da su neki roditelji prvi put imali svoj odmor i vrijeme za sebe, pokazuje se osjetilna izoštrenost za potrebe i jednih i drugih.

Cjeloviti pristup problemu poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom i njihovih obitelji sastoji se u namjeri da osobe s invaliditetom dobivaju mogućnost za razmjenu socijalnih kontakata, kvalitetno i organizirano provođenje slobodnog vremena, razonodu, sport, sudjelovanje u kulturnom životu i upoznavanje različitosti kraja u kojem borave.

Također je pozitivan i pohvalan pristup da se korisnike usluge Ljetnog kampa (i osobe s invaliditetom i njihove roditelje) pita za mišljenje te se usklađuje kvaliteta i vrsta usluge s njihovim očekivanjima.

Ad 2/

Potrebe korisnika usluga usklađene su sa sadržajem Programa u mjeri koja omogućuje uspješnost i kvalitetu. Sadržaj programa vodi računa o ostanku i životu u zajednici odnosno aktivnom uključivanju korisnika u događanja u sredini u kojoj se Ljetni kamp odvija kao i u sredini u kojoj žive.

Simpozij je realiziran u obliku predavanja i rasprave o temama koje su bile ponuđene. Pozitivno je što su teme simpozija bile unaprijed dogovorene sa sudionicima, voditeljima lokalnih udruga i usklađene s njihovim potrebama. Uz simpozij izrađen je i odgovarajući promotivni materijal.

Uz aktivnost Ljetnog kampa izrađene su odgovarajuće brošure s osnovnim informacijama o aktivnostim u cilju što boljeg uvida korisnika u ponuđene sadržaje.

Ponavljam da su slabosti ovog programa u prekratkom boravku osoba s invaliditetom na moru. Predlažem produljiti trajanje smjene na 10 dana zbog toga što je to optimalno vrijeme potrebno za adaptaciju na novu sredinu, ritam života i ljude koji brinu o njima.

Ad 3/

Sadržaji koji su ponuđeni u Ljetnom kampu bili su prilagođeni potrebama korisnika: razni oblici rekreacije, likovna radionica i kulturni sadržaji. Imali su stalan liječnički nadzor te usluge fizioterapije i kineziterapije. Savjetujem nešto fleksibilnosti u provođenju i omogućavanje korisnicima maksimalan izbor ponuđenih aktivnosti.

Pregledom podataka utvrđeno je da su ove godine u Ljetni kamp bili uključeni sudionici koji su stariji od 40 godina što je pozitivno i govori o želji organizatora da pruže optimalnu uslugu. Dobna granica nema opravdanja kad su u pitanju potrebe korisnika.

Također, sudjelovanjem u aktivnostima Programa i uvidom u izvješća, pohvalno je istaknuti da su na simpoziju bili prisutni oblici iznošenja primjera dobre prakse udruga. Time se povećava kapacitet znanja koja su zajednička kao što je prezentacija uspjeha pojedine udruge, načina rada, jakih strane, iskustava u rješavanju problema i sl. Razmjenom iskustava postiže se bolje povezivanje i razumijevanje drugih, bolja organiziranost vlastitih resursa i povećana uspješnost..

Uvidom u evaluacijske liste utvrđeno je da su one oblikom i vrstom teksta prilagođene sposobnostima i kapacitetu korisnika te da su razumljive i lako primjenjive.

Ad 4/

Pozitivni rezultati ovog Programa očituju se u održanim radionicama za udruge locirane po mjestu stanovanja iz kojeg dolaze korisnici Ljetnog kampa. Na tim radionicama roditeljima i skrbnicima date su informacije o kampu, ali i o tome koje su dobrobiti osamostaljivanja osoba s invaliditetom. Također, to je prilika da roditelji dobiju odgovore na bilo koja pitanja koja ih muče, kao i podršku u ostvarivanju svojih prava.

Budućnost Programa vidi se u prevenciji institucionalizacije, kao i nepoželjnih oblika ponašanja osoba s invaliditetom u socijalnom okruženju. Također u zadovoljenju potrebe za odmorom i zabavom u društvu vršnjaka kao i kroz boravak u turističkim mjestima te u osvještavanju zajednice o potrebama osoba s invaliditetom. Zbog uspješnog povezivanja i partnerstva s lokalnom zajednicom u kojoj se odvija Ljetni kamp (trenutno grad Zadar) pretpostavka je da će i dalje imati podršku ljudi koji su zainteresirani za dobrobit osoba s invaliditetom.

Prepreke za provođenje ovog programa odnose se na nedostatak sredstava od donatora potrebna za njegovo nesmetano funkcioniranje. To se odnosi na nabavku kombi vozila za prijevoz korisnika od mjesta stanovanja do Ljetnog kampa.

Preporuka za daljnje provođenje:

Nastavno na gore navedeno, a nakon uvida u dokumentaciju, provedene analize dostupnih podataka, razgovora s korisnicima Programa i uvida u evaluacijske upitnike zaključujem da je druga godina provođenja Programa realizirana u potpunosti kako je i planirano.

Stručni tim udruge i voditeljica Programa gđa. Jozefina Kranjčec uložili su veliki trud da ovaj program kroz godine provođenja postane što kvalitetniji. Organiziranost, racionalno korištenje dostupnih resursa i posvećenost, odlike su tima koji je provodio Programske aktivnosti.

Pohvalno je što se Program bavi prevencijom institucionalizacije odraslih osoba s invaliditetom, predlažući u zamjenu kreativne usluge socijalne skrbi i povećanje kvalitete života korisnika. Svakako je poželjno njegovo što duže trajanje jer se time osigurava kontinuitet u primjerenom načinu skrbi za osobe s invaliditetom. S vremenom će tim udruge HSUTI utrti put te će ovakva skrb postati standard za osobe s invaliditetom i izjednačiti ih s ostalima. Program «Zajedno u zajednici» može služiti kao primjer dobro organizirane brige o potrebama osoba s invaliditetom i njihovih obitelji.

Opisani Program ocjenjujem **inovativnim** na području skrbi o osobama s invaliditetom, **korisnim i socijalno osjetljivim**. Preporučujem njegovo daljnje provođenje s ciljem što veće povezanosti zajednice i osoba s invaliditetom.

Ana Ivančan, prof.defektolog, v.r.